

Jaarverslag 2024

Vastgesteld: 13 maart 2025

Stichting Faunabeheereenheid Groningen
Postbus 20
9300 AA Roden

info@fbegroningen.nl
www.fbegroningen.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Organisatie	3
Wildbeheereenheden	4
Uitvoering FBP 2019-2024	4
FBP ree 2021-2025	4
Nieuwe faunabeheerplannen 2024-2029	5
Damhert Lauwersmeer	5
Uitvoering valwildregeling	5
Diverse ontwikkelingen	6
Communicatie	6
Landelijke informatie-uitwisseling tussen FBE's	6
Financieel	6
Besluit	6
Bijlage 1 Kaart wbe's Groningen	8
Bijlage 2 Registratie trendtellingen 2024	9
Bijlage 3 Registratie afschotgegevens 2024 (bron FRS)	10
Bijlage 4 Registratie dood gevonden dier 2024 (bron FRS)	10
Bijlage 5 Registratie valwild ree 2024 (bron Wildradar/RWS/Provincie).....	11

Inleiding

Met het jaarverslag 2024 geeft de FBE Groningen een weergave van het planjaar 2024. Op grond van de Omgevingswet legt zij verantwoording af aan GS van Groningen voor de uitvoering van de Faunabeheerplannen en publiceert zij tel- en afschotgegevens. Daarnaast is de jaarrekening 2024 in een samenvattende vorm opgenomen in dit verslag.

FBE Groningen

De Stichting Faunabeheer Eenheid Groningen (FBE) is, op basis van art. 8.1 Omgevingswet en 7.1 Omgevingsverordening Groningen, een samenwerkingsverband van jachthouders en maatschappelijke organisaties, die zich inzet voor een maatschappelijk verantwoorde, transparante en deskundige uitoefening van beheer en schadebestrijding in het kader van wettelijke belangen zoals het voorkomen/beperken van schade aan gewassen of in het kader van de verkeersveiligheid. Iedere faunabeheereenheid moet voor haar werkgebied daartoe een faunabeheerplan opstellen om daartoe te komen. Ze vervult daarmee een belangrijke rol in het faunabeleid van de provincie Groningen.

In het bestuur FBE hebben zitting afgevaardigden van de agrarische sector, het Groninger particulier grondbezit, de terrein beherende organisaties (TBO's), de maatschappelijke organisaties en de jachthouders met een jachtakte in de provincie Groningen. Het bestuur wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter.

Deze samenstelling waarborgt dat alle maatschappelijke belangen zorgvuldig worden afgewogen en tot breed gedragen faunabeheerplannen en ontheffingen/opdrachten kan worden gekomen. Zo wordt maatschappelijk draagvlak voor het faunabeheer gecreëerd.

De FBE heeft volgens haar statuten ten doel te functioneren als faunabeheereenheid, door uitvoering te geven aan het faunabeleid van de provincie als bedoeld in de wet en de verordening en op basis van een of meerdere door Gedeputeerde Staten goedgekeurde faunabeheerplannen.

In de Omgevingswet en de Omgevingsverordening Groningen zijn regels voor het faunabeheer (schadebestrijding, populatiebeheer en de jacht op de wildsoorten) vastgelegd. Provinciale Staten stellen bij verordening nadere regels op waaraan faunabeheereenheden en faunabeheerplannen dienen te voldoen.

De FBE stelt één of meerdere faunabeheerplannen vast voor het beheer van populaties van in het wild levende dieren, de bestrijding van schadeveroorzakende soorten en de jacht op de wildsoorten en leggen deze ter goedkeuring voor aan Gedeputeerde Staten.

Op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan verlenen Gedeputeerde Staten waar nodig vergunningen voor de uitvoering van het faunabeheer.

De FBE registreert vervolgens de uitvoering van het faunabeheerplan. De uitvoering van het faunabeheer gebeurt door daartoe gemachtigde personen/organisaties w.o. grondgebruikers en wildbeheereenheden.

De FBE brengt jaarlijks verslag uit aan het college van Gedeputeerde Staten over de uitvoering van het FBP en maakt dit verslag openbaar.

Organisatie

Het bestuur van de FBE Groningen bestaat uit zeven leden. Een onafhankelijk voorzitter, drie zetels voor jacht, landbouw en grondbezit en drie zetels voor terrein beherende, dier-, vogel-, milieu- en/of landschap beschermende organisaties.

Samenstelling van het bestuur per ultimo 2024

Naam	Rol	Afgevaardigd namens
Eisse Luitjens	Voorzitter	Onafhankelijk voorzitter
Annebrecht van Oven	Penningmeester	Maatschappelijke organisaties (Dierenbescherming)
Janneke Snijder-Hazelhoff	bestuurslid	Gronings particulier grondbezit
Henk Hut	bestuurslid	Maatschappelijke organisaties (Natuur en Milieu Federatie Groningen)
Rombout Bennema	bestuurslid	Terrein beherende organisaties
Reint Bruins	bestuurslid	Agrarische sector (LTO Noord)
Wim Haasken	bestuurslid	Jachthouders met een jachtakte

Het bestuur wordt bij de uitvoering van haar taken ondersteund door een staf.

De ondersteunende staf bestaat uit:

secretaris : Rolf Koops
technisch medewerker : Nikkie van Grinsven
secretariaat : Erna de Boer
Gezamenlijk ongeveer 1,5 fte.

In het verslagjaar hebben reguliere en incidentele bestuursvergaderingen plaatsgevonden. Aan de vergaderingen neemt als adviseur een ambtelijk afgevaardigde van de provincie Groningen deel. In het voorjaar is er een excursie. We bezochten een weidevogelgebied nabij Middelstum waar verschillende beheermaatregelen te zien waren, zoals plas/dras.

Daarnaast zijn er bijeenkomsten van het GAK. Deze worden voorgezeten door de voorzitter FBE in aanwezigheid van de secretaris en de technisch medewerker.

In de zomer werd Jan Rosing uitgeluid als technisch medewerker. Hij heeft zich vele jaren verdienstelijk gemaakt in het faunabeheer en hem viel mede daarom de eer van een koninklijke onderscheiding ten deel.

In november nam de heer Luitjens het stokje over van de heer Wiersma als voorzitter, van wie op een later moment ook informeel afscheid is genomen.

Wildbeheereenheden

De Omgevingswet stelt in art. 8.2 dat jachthouders met een omgevingsvergunning voor een jachtgeweeractiviteit (voorheen jachtakte) zich met anderen organiseren in een wildbeheereenheid (WBE), die de rechtsvorm van een vereniging heeft, ter uitvoering van het door de FBE vastgestelde FBP en om te bevorderen dat een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren, bestrijding van schadeveroorzakende dieren en jacht worden uitgevoerd in samenwerking met en ten dienste van grondgebruikers of terreinbeheerders. De besturen van de wbe's hebben zich verenigd in de wildbeheereenheden Groningen (WBEG). De secretaris van de WBEG is naast alle individuele wbe's aanspreekpunt voor de FBE-organisatie. Er vindt regelmatig overleg plaats tussen de secretaris WBEG en de secretaris FBE.

In het verslagjaar zijn de wbe's geraadpleegd ("gehoord") tijdens twee bijeenkomsten. Beide bijeenkomsten gingen voornamelijk over het nieuwe faunabeheerplan 2024-2029.

Uitvoering FBP 2019-2024

In het verslagjaar is uitvoering gegeven aan het FBP 2019-2024. Door alle WBE's is gebruik gemaakt van één of meerdere ontheffingen/opdrachten. De WBE's hebben op basis van bestaande protocollen de diverse trendtellingen (reeën, fauna-, wildsoorten en zomerganzen) uitgevoerd en geregistreerd in de daarvoor door de FBE beschikbaar gestelde applicatie (thans FRS). Daarnaast hebben de jachthouders met een jachtakte per soort de aantallen gedode dieren op basis van de landelijke vrijstellingen, de ontheffingen, de aanwijzing, de opdracht en de jacht geregistreerd.

In de bijlage zijn de diverse registraties opgenomen.

FBP-ree 2021-2025

Op 1 maart 2022 is het FBP-ree 2021-2025 door de provincie goedgekeurd. Toch is beheer omwille van de verkeersveiligheid pas in het najaar van 2023 hervat. De ontheffing werd door GS medio 2023 toegekend op basis van de FBE aanvraag met onderbouwing van nader praktijkonderzoek om de relatie tussen beheer en

aanrijdingen beter in beeld te brengen. Met de werkgroep Ree en in afstemming met de WBE's is hiervoor een plan in voorbereiding. Het aantal **geregistreerde aanrijdingen met reeën** bedroeg in 2024 **798** (zie bijlage 5). In augustus diende een verzoek om een voorlopige voorziening (kort geding) van "Fauna4life". De rechtbank heeft dit verzoek toegewezen omdat de Provincie de ontheffing in de ogen van de Rechtbank onvoldoende heeft onderbouwd. Dat ziet met name op de preventieve verkeersmaatregelen die zouden kunnen worden genomen. Die maatregelen van wegbeheerders en hun effect, zoals van borden, spiegels, bermbeheer en maximumsnelheid, zijn onvoldoende in beeld gebracht. Daardoor kan de rechter niet concluderen dat er geen bevredigend alternatief is voor beheer met afschot. Ook stelt de Rechtbank vragen bij de gehanteerde ratio als richtsnoer (max 7% aanrijdingen op de populatie).

De uitspraak betekent dat het beheer is gestopt. De provincie heeft het bestreden besluit teruggenomen en bezint zich op een verbeterde aanpak waarbij wel is aangegeven dat niet alleen vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid maar ook gelet op dierenwelzijn het aantal aanrijdingen onacceptabel hoog is.

Nieuwe faunabeheerplannen en vergunningen

Veel van de vigerende faunabeheerplannen zijn geldig tot eind 2024. Rond de zomer zijn de volgende nieuwe faunabeheerplannen ingediend:

- Faunabeheerplan Algemeen Deel
- Deelplan Landelijk vrijgestelde soorten
- Deelplan Ganzen Deelplan wildsoorten
- Deelplan Overige soorten knobbelzwaan en smient
- Deelplan Predatiebeheer

Deze deelplannen zijn door GS in november goedgekeurd. In december is het deelplan Landelijk Vrijgestelde Soorten ingetrokken. Dat betrof voor Groningen: Konijn, Houtduif, Vos, Canadese Gans, Kraai en Kauw. De FBE zag zich hiertoe genoodzaakt op basis van jurisprudentie (een zaak in Noord-Holland), met als strekking dat ook voor de nationaal vrijgestelde soorten per provincie moet worden getoetst op wettelijk belang bij beheer, de gunstige staat van instandhouding en de proportionaliteit van doelgerichtheid van de maatregelen. Juist omdat deze soorten voorheen vrijgesteld waren, ontbreken dikwijls data over schade of anderszins. Derhalve achtte de FBE het betreffende faunabeheerplan op dit moment niet houdbaar.

Damhert Lauwersmeergebied

Op verzoek van beide Provincies heeft onze FBE in 2023 samen met de collega's uit Fryslân en andere gebiedspartners gewerkt aan een faunabeheerplan Damhert voor het Lauwersmeergebied. De populatie aldaar groeit snel en brengt schade toe aan natuurwaarden en landbouw. Het faunabeheerplan is eind 2023 ingediend ter goedkeuring bij beide provincies. In het verslagjaar hebben de provincies nog geen beslissing hierover genomen.

Uitvoering Valwildregeling

Op basis van een door de FBE vastgesteld protocol en op grond van het aanwijzingsbesluit valwild provincie Groningen geven de daarvoor aangewezen (valwild-)vrijwilligers uitvoering aan de valwildregeling. Voor meldingen van aanrijdingen met reeën is het nummer van de "valwildtelefoon" beschikbaar. De in Groningen gevestigde dierenambulances maken ook gebruik van het beschikbaar gestelde nummer.

De meldingen worden door de valwild-vrijwilligers afgehandeld en geregistreerd.

De doelstelling van de valwildregeling is om aangereden reeën waar nodig uit hun lijden te verlossen. De meeste reeën zijn na een aanrijding met gemotoriseerde verkeersdeelnemers direct dood. De valwild-vrijwilligers dragen dan zorg dat deze dode reeën terugggegeven worden aan de natuur.

Met de uitvoering van de valwildregeling worden de locaties van de aanrijdingen met reeën in kaart gebracht en gemonitord, waardoor zichtbaar wordt wat de feitelijke hotspots/risicogebieden zijn.

Aangezien de wegbeheerders (Rijk, Provincie en Gemeenten) verantwoordelijk zijn voor de veiligheid op de weg en te nemen preventieve maatregelen is het de bedoeling dat zij geïnformeerd worden over de beschikbare data. Adequate preventieve maatregelen - uit te voeren door de wegbeheerders - zouden er zorg voor moeten dragen dat aanrijdingen met reeën zo veel als mogelijk worden voorkomen.

Eind 2023 is voor de vrijwilligers een speciale app geïntroduceerd. Daarmee kunnen ze een melding inclusief foto en coördinaten gemakkelijker registreren. Bovendien kunnen meldingen beter worden gevalideerd omdat

gebruik exclusief voor de aangewezen vrijwilligers is. Voor de registraties in dit verslagjaar zie bijlage 5. Er is een algemene bijeenkomst met de vrijwilligers gehouden en er is twee keer overleg geweest met de valwildcoördinatoren.

Diverse ontwikkelingen

In mei heeft de provincie positief besloten op aan vergunningsaanvraag verjaging Roek met ondersteunend afschot. Het middel Mesurol mag sinds 2020 niet meer gebruikt worden. Hierdoor zijn maiszaad en jonge maisplanten niet meer beschermd tegen vraat door roek. Roeken veroorzaken hierdoor jaarlijks schade in percelen waar mais is ingezaaid. Boeren maken gebruik van preventieve middelen zoals opgenomen in Faunaschade Preventiekit voor kraaiachtigen van BIJ12, in veel gevallen blijkt dit echter niet genoeg om de roek te verjagen. Daarom is om toestemming gevraagd voor aan verjaging ondersteunend afschot onder strikte voorwaarden. Tegen dat besluit is bezwaar aangetekend en is een verzoek om voorlopige voorziening ingediend bij de rechtbank. Bij uitspraak van 13 juni 2014 is het verzoek door de voorzieningenrechter toegewezen en is het besluit weer geschorst. Belangrijke reden was dat het onderliggende faunabeheerplan nog niet was goedgekeurd op het moment dat de vergunning werd verleend.

Communicatie

Communicatie is voor de FBE belangrijk. Het is nodig voor een goede samenwerking en adequate afstemming met andere partijen. Goede communicatie vergroot het draagvlak voor het faunabeheer. De communicatie van de FBE in 2024 heeft als volgt plaatsgevonden:

- Via de website <https:// groningen.faanabeheereenheid.com/> worden gegevens verstrekt met betrekking tot de FBE, het FBP en de ontheffingen.
- Regelmatig wordt de WBEG telefonisch geïnformeerd over ontwikkelingen en lopende items en worden acties waar nodig afgestemd. Daarnaast worden de besturen van de wbe's via mail op de hoogte gehouden van ontwikkelingen.
- Contact FBE via: info@fbegroningen.nl; telefoon 050-5274061, valwild@fbegroningen.nl; valwildtelefoon: 0648471729 en de telefoonnummers van de personen werkzaam binnen de staf van de FBE.

Landelijke informatie-uitwisseling tussen FBE's

De landelijke informatie-uitwisseling tussen FBE's vindt plaats met behulp van een landelijk (digitaal) overleg tussen voorzitters en ambtelijk secretarissen/directeuren FBE en een (digitale) overleg tussen de ambtelijk secretarissen/directeuren onderling.

Daarnaast is in het afgelopen jaar een bijeenkomst geweest in het kader van het technisch gebruikersoverleg. Binnen het technisch gebruikersoverleg vindt zo veel als mogelijk afstemming plaats over de mogelijke en noodzakelijke aanpassingen in de op dit moment door de FBE gebruikte applicatie Fauna Registratie Systeem (FRS) van Natuurnetwerk.

Financieel

Verkorte weergave van het financieel verslag van de FBE Groningen, boekjaar 2024.

Samenvattend:

Begroting 2024	€ 275.000
Bijdrage provincie Groningen over 2024	€ 290.000
Lasten FBE Groningen over 2024	<u>€ 283.444</u>
Saldo	€ 6.556

Het positieve saldo wordt in de jaarrekening 2024 opgenomen ten bate van de provincie.

De kosten van de inhuur van de technisch medewerker worden met ingang van 2024 gedragen door de FBE, net als de kosten voor de secretaris en het secretariaat.

Besluit

Met dit jaarverslag 2024 is het bestuur van de Stichting Faunabeheer Eenheid Groningen van mening een duidelijke verantwoording over het verslagjaar 2024 te hebben afgelegd.

Groningen, 13 maart 2025

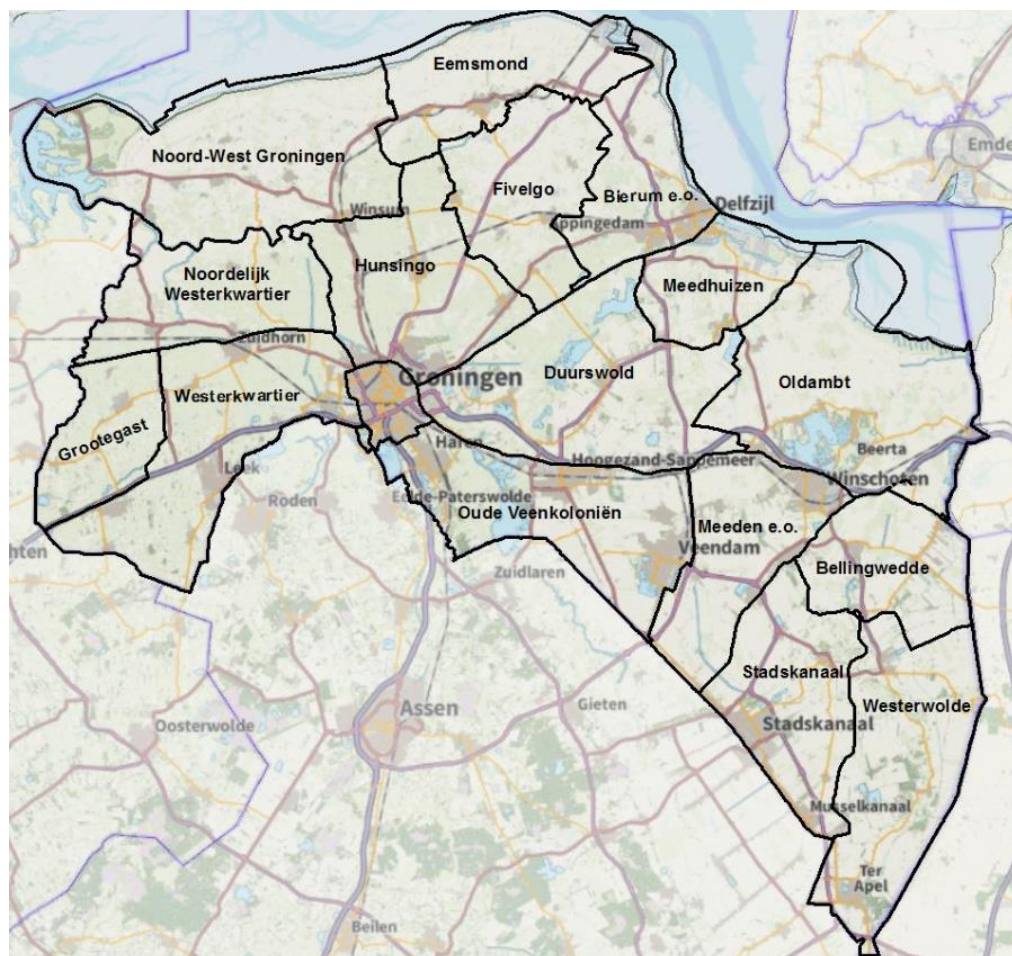

E.J. Luitjens,
voorzitter

E.A. van Oven-Huisman,
penningmeester

Bijlage 1 Kaart WBE's Groningen

WBE's Groningen 2024

Bijlage 2 Registratie trendtellingen 2024

Trendtellingen 2024

Op grond van art. 4.6 van de Verordening Natuurbescherming Groningen neemt de FBE deel aan trendtellingen van diersoorten en de registratie van afschot en dood gevonden dieren van deze soorten. In het Faunaregistratiesysteem (FRS) worden deze gegevens geregistreerd door de WBE's en haar leden, die de trendtellingen feitelijk uitvoeren.

Trendtellingen worden uitgevoerd op basis van een landelijk protocol. De waargenomen/getelde aantallen zijn derhalve slechts een momentopname.

Voor vergelijkende cijfers ten opzichte van voorgaande jaren wordt verwezen naar de factsheets op de website.

Voorjaars trendtelling Ree 2024	
Geit	3469
Bok	2253
Onbekend	639
Totaal	6361
Voorjaars trendtelling Wildsoorten 2024	
Haas	3336
Fazant	834
Konijn	2
Wilde eend	8764
Houtduif	3217
Patrijs	10
Voorjaarstelling Faunasoorten 2024	
Canadese gans	796
Knobbelzwaan	1079
Kauw	2827
Roek	4713
Zwarte kraai	6997
Aalscholver	807
Blauwe reiger	761
Ekster	980
Meerkoet	2120
Zomertelling ganzen 2024	
Brandgans	112
Kolgans	139
Grauwe gans	27194
Canadese gans	1391
Nijlgans	1573
Boerengans	193
Indische gans	9

Bijlage 3 Registratie afschotgegevens 2024 (bron FRS)

Soort	Aantal gedood
Boerengans	31
Brandgans	197
Bruine rat	24
Canadese Gans	452
Duif (verwilderd)	1
Fazant	136
Grauwe Gans	2566
Houtduif	998
Kauw	545
Kolgans	341
Nijlgans	648
Ree	675
Roek	61
Vos	543
Wilde Eend	1650
Zwarte Kraai	2536
Zwarte rat	1

Bijlage 4 Registratie dood gevonden dier 2024 (bron FRS)

Diersoort	Aanrijding	Landbouw- werkzaamheden	Verdrinking	Anders	Totaal
Aalscholver				3	3
Boommarter				1	1
Buizerd				1	1
Bunzing	1				1
Canadese Gans	1				1
Damhert	37		1	9	47
Das	52		1	4	57
Eend		2			2
Eend (verwilderd)	1				1
Fazant	4				4
Fuut				1	1
Haas	81	4	1	19	105
Houtduif	1				1
Kat	1				1
Kerkuil	2			1	3
Knobbelzwaan				1	1
Konijn	5			1	6
Marter	3				3
Otter	17			2	19
Ransuil				1	1
Ree	610	27	7	110	754
Rund				1	1
Steenmarter	37				37
Vos	21		2	5	28
Wasbeer	1				1
Wasbeerhond (marterhond)	4	1		2	7
Wilde Eend	5			1	6
Zwaan	1			1	2
Totaal	885	34	12	164	1095

Bijlage 5 Registratie valwild ree 2024 (bron Wildradar incl. RWS en provincie)

Sinds 1-1-2024 registreren de valwildvrijwilligers de verkeersslachtoffers in de wildradar-app (valwild-app). De telling is incl. data RWS en Provincie, bestaande uit meldingen Dierenambulance, Regionale politie, ANWB, WIS/OVD.

Diersoort	Mannelijk	Vrouwelijk	Onbekend	<i>Totaal</i>
Ree	314	228	256	798